

ถอดเทป(ย่อ)

การสัมมนา “ปฏิรูปภาษี ทางเลือกใหม่ของประเทศ”

“ในส่วน การวิพากษ์จากผู้ทรงคุณวุฒิ

และ

ความเห็นจากผู้เข้าร่วมการสัมมนา”

เมื่อวันพุธที่ 4 มีนาคม 2552 (ช่วงบ่าย)

ณ ห้องประชุมสังเวียน อินทวิชัย อาคารตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทย

ผู้ช่วยศาสตราจารย์กาญจนา นิมมานเหมินท์

เมื่อเช้านี้ที่ท่านอาจารย์กิติพงค์ได้พูดถึงเรื่องตลาดหลักทรัพย์ จริงๆแล้วตามที่ท่านอ้างว่าบริษัทที่จดทะเบียนในตลาดหลักทรัพย์ประมาณ 500 บริษัท สามารถทำให้รัฐเก็บภาษีได้ถึงประมาณ 20% ของจำนวนภาษีนิติบุคคลทั้งหมด ส่วนที่เหลือประมาณ 80% ก็กระจายกระจายนั้น ท่านให้เหตุผลว่าบริษัทหลักทรัพย์นั้นมีกฎระเบียบมาก และคนที่อยู่ในตลาดหลักทรัพย์ก็จะมีเรื่องเสียภาษีไม่ถูกต้องแต่อย่างใด ฉะนั้นก็อยากเตือนว่าตอนนี้บริษัทที่ถูกประเมินภาษีว่ายื่นไม่ถูกต้องนั้น ก็มีอยู่ในตลาดหลักทรัพย์ แต่อย่างไรก็ตาม ตามที่อาจารย์กิติพงค์เสนอมาส่วนใหญ่ฉันเห็นด้วยหมดเลย แต่ว่าพอมานึกถึงเหตุผลของท่าน ที่บอกว่าการเก็บภาษีในส่วนของนิติบุคคลนั้นเก็บได้ประมาณ 20% ของนิติบุคคลทั้งหมด น่าจะไม่ใช่แค่เหตุผลว่าบริษัทเหล่านั้นอยู่ในตลาดหลักทรัพย์ แต่ถ้าหากอยากให้บริษัทเหล่านั้นอยู่ในตลาดหลักทรัพย์ ก็เป็นอีกเรื่องหนึ่ง

แต่อย่างไรก็ตาม ฉะนั้นไม่อยากจะไปเริ่มต้นมีทัศนคติว่าใคร โกงหรือไม่ โกง ฉะนั้นในฐานะที่เคยอยู่ที่กรมสรรพากรมาก่อนเล็กน้อย ก็อยากมาอยู่ตรงกลางระหว่างผู้เสียภาษีกับกรมสรรพากร อย่างแรกอยากให้เข้าใจร่วมกันว่ารัฐบาลเก็บภาษีก็เพื่อใช้ภาษีเป็นตัวควบคุมธุรกิจ เพื่อให้มีเงินหมุนเวียนในระบบเศรษฐกิจ เพราะฉะนั้นหากเราเป็นสรรพากรและคิดว่าต้องเก็บให้ได้ อย่างเดียวนั้น ฉะนั้นก็คิดว่ามองแค่ส่วนนี้ส่วนเดียวก็ไม่ถูกต้อง เพราะบางทีการเก็บภาษีมากเกินไปก็อาจไม่เป็นผลดีต่อผู้ประกอบการและระบบเศรษฐกิจ เมื่อเป็นอย่างนี้แล้วฉันก็เห็นด้วยตามที่ท่านอาจารย์กิติพงค์ได้กล่าว คือมองว่าโดยรวมแล้วปัญหาเกิดจาก 1.ปัญหาจากตัวบทกฎหมายเอง 2.การปฏิบัติจัดเก็บภาษีอากรของกรมสรรพากร 3.ปัญหาจากการตีความ เช่น เรื่องราคาตลาด หรือ เรื่องเหตุผลอันสมควร ซึ่งก็ไม่ว่าก็คืออะไร อันนี้ก็เป็นจริงอย่างที่ท่านว่าตัวอย่างเช่นเรื่องราคาตลาด ก็จะมี ruling ออกมาว่า ถ้าหุ้นในตลาดหลักทรัพย์คิดอย่างไร ถ้าหุ้นนอกตลาดหลักทรัพย์คิดอย่างไร อันนี้ไม่มีปัญหา แต่ถ้าเป็นทรัพย์ตัวอื่นจะยากมากและจะงงว่าจะเอาตัวไหน เอาตัวที่ขายได้ราคาทันทีเลยหรือไม่ แล้วพอลามว่าราคาตลาด คืออะไร ทางกรมก็จะบอกว่าราคาที่พึงซื้อพึงขายกันตามปกติ แล้วพอลามว่าแล้วกรมเอามาจากไหนในส่วนราคานี้ กรมก็ตอบว่าเอามาจากที่กระทรวงพาณิชย์ประกาศ ที่นี้พอไปดูที่กระทรวงพาณิชย์ประกาศมันเป็นราคาที่ average มันไม่ใช่ราคาที่พึงซื้อพึงขายกันในตลาด อันนี้ก็คือปัญหาหนึ่ง

ในเรื่องคำว่า “เหตุอันสมควร” ก็เหมือนกัน มันไม่ใช่เหตุอันสมควรที่กรมสรรพากรเห็นสมควร แต่มันต้องเป็นเหตุอันสมควรที่ผู้ประกอบการเห็นสมควร คือหากทำอย่างนี้แล้วเขาจะขาดทุนน้อยลง หรือทำอย่างนี้แล้วเขาจะกำไรมากขึ้น แต่ ruling ส่วนใหญ่ที่กรมสรรพากรมีอยู่ มักเป็นเรื่องเอกชนยกของไปให้หลวงหรือรัฐ แต่ ruling ที่กรมสรรพากรมีระหว่างเอกชนกับเอกชน

จะน้อยมาก เพราะฉะนั้นดิฉันจึงคิดว่าการเขียนกฎหมายประเภทที่ให้เป็นดุลพินิจนั้น ดิฉันคิดว่าไม่ดี และในอนาคตก็ไม่ควรจะมี เพราะว่าดุลพินิจนี้ ตามแนวคิดฝรั่งเค้าจะมองว่า “ดุลพินิจ คือ สิ่งที่ตั้งอยู่บนฐานทางวิชาการ โดยไม่ว่าใครต่อใครมาคิด ผลก็จะออกมาอย่างเดียวกัน” เพราะฉะนั้นคำว่าดุลพินิจไม่ใช่ว่า “ฉันจะให้หรือไม่ก็ได้”

ต่อไปเป็นเรื่องของท่านอาจารย์อวยพร ในส่วนเรื่องภาษีเงินได้นิติบุคคล เนื่องจากท่านอาจารย์อวยพรเป็นนักบัญชีและท่านก็สามารถประยุกต์ระหว่างบัญชีกับกฎหมายได้ดี แต่สำหรับดิฉันเรียนบัญชีมาคนเดียว แต่เรียนกฎหมายมาเป็นส่วนใหญ่ ดังนั้นดิฉันเรียนตามตรงเลยว่า บางครั้งถ้อยคำมันสับสน เช่น 65 ทวิ กับ 65 ตริ คำว่าทรัพย์สินกับคำว่าลูกหนี้ คนที่เรียนนิติศาสตร์มาอย่างเดียวย่อมไม่มีทางรู้ว่าทรัพย์สินรวมถึงลูกหนี้ ดังนั้นเราก็ไม่ควรใช้ภาษาให้มันกำกวม นอกนั้นก็เห็นด้วยกับอาจารย์ทั้งหมดที่ Comment มา

ต่อมาคือเรื่อง Thin Capitalization ในส่วน Thin Capitalization ของท่านอาจารย์ธิดิพันธุ์ ที่จริงแล้ว มันมี 2 แนว คือ แนวแรกบอกว่า คุณจะตั้งบริษัท 1 US dollar ก็ได้ อย่างโรงแรม Holiday Inn ตั้ง 1 US Dollar คือเขามีโรงแรมเกือบทั่วโลก แต่ตั้งแต่ 1 US Dollar คือ ใน concept ของอเมริกันที่ 1 US Dollar company นี้ก็คือว่า หากคุณมีปัญญาที่จะประกอบอาชีพได้ก็ทำ แล้วเขาก็ใช้ leasing ซึ่งก็คือการ develop ขึ้นมาและก็ไม่ใช่มูลค่าแต่เป็น product ของ Bank การตั้งบริษัท 1 US Dollar ขึ้นมานี้มันทำให้คนที่ไม่มีเงินล้มตาอำปากได้ เพราะมีฉะนั้นมันก็จะแค่คนรวยเท่านั้นที่ตั้งบริษัทได้ อันนี้เป็นเรื่องการลงทุน อย่างในส่วนประเทศไทยเรายังมีความต้องการที่จะได้เงินตราต่างประเทศอยู่ เพราะฉะนั้นคนที่ไป Branch ของต่างประเทศนั้นก็ถูกบังคับโดยกระทรวงพาณิชย์ว่าต้องนำเงินเข้ามาเท่านั้นเท่านี้ ทีนี้หากเรามองในเรื่อง Thin Capitalization ในทุกวันนี้ที่จริงก็ไม่ Thin Capitalization เท่าไหร่ คือต้องไปกู้เงินแบงก์ ทีนี้พอไปกู้เงินแบงก์ กรมสรรพากรก็บอกว่ากรณีเช่นนี้อวดดอกเบี้ยมาเป็นรายจ่ายไม่ได้ ดิฉันก็เห็นว่าหากจะทำอย่างนี้น่าจะเขียนเป็นกฎหมายไว้ แต่ไม่ใช่จะไปตรวจสอบแล้วไปไล่บี้เขาว่าไม่ให้นำมาเป็นรายจ่าย เพราะฉะนั้นหากว่าข้อที่อาจารย์ธิดิพันธุ์ ใส่มาตรงนี้ที่ว่า “ผู้ใด กิจการใดที่อยู่ในข่าย Thin Capitalization นี้ และในส่วนที่เขียนว่าเฉพาะผู้ถือหุ้นต่างชาติที่ลงทุนและควบคุมบริษัทในประเทศไทย และก็บริษัทที่จดทะเบียนในต่างชาติ” ดิฉันก็เห็นว่าอยากให้เพิ่มเติมบริษัทที่จดทะเบียนในประเทศไทยก็ไม่ให้ Thin ด้วย เพราะว่าหากเราเขียนแค่นั้นมันก็จะไปโดนบทบัญญัติในเรื่องอนุสัญญาภาษีซ้อน เพราะฉะนั้น ดิฉันก็เห็นว่าน่าจะรวมเอาบริษัทไทยด้วย เพราะเราต้องการเงินทุนอยู่ และก็ในส่วนอัตราส่วนการกู้ยืมเงิน ก็เห็นว่า น่าจะเอา ratio ตามแบบแบงก์ก็คือ 3:1 เพราะหากเราไม่มี capital เราก็กู้เงินแบงก์ไม่ได้ เพราะฉะนั้นก็น่าจะอาศัย ratio แบบเดียวกับแบงก์ในเรื่องว่ากู้ยืมเงินเกินกว่าที่กฎหมายกำหนดนำมาหักเป็นรายจ่ายไม่ได้ เรื่องนี้ทำให้ไม่ออกกฎหมายมาก็นำมาหักเป็นรายจ่ายไม่ได้อยู่แล้ว นอกนั้นก็เห็นด้วยกับท่านอาจารย์ธิดิพันธุ์ แต่ใน

เรื่องคำนวณเห็นว่ามัน exaggerate เกินไป เพราะมันจะมีบริษัทไหนบ้างที่สามารถนำเอาดอกเบี้ยให้เท่ากับกำไรก่อนเงินปันผลพอดี

เรื่องการกำหนดราคาโอน อันนี้จริงๆแล้วเป็น concept เก่ามานานแล้ว ตั้งแต่สมัย 30 กว่าปีมาแล้ว โดย definition บอกว่าเมื่อบริษัทต่างชาติเข้ามาลงทุนในประเทศเรา คือประเทศเราเป็น Host Country หากเขาลงทุนสูง แต่ขายของราคาถูกไปที่ประเทศเขา กรณีเช่นนี้ถือว่าเป็นการโกงต่อประเทศเรา ซึ่งเป็น Host country เพราะว่า เขาใช้ทรัพยากรธรรมชาติเรา ใช้แรงงานเรา และเสร็จแล้วก็ไปขายถูก ซึ่งอันนี้หากเราไปดูในบริษัทที่ได้รับ BOI จะเห็นว่าเยอะมากเลย เนื่องจาก BOI ไปบังคับว่าตอนยื่น application จะมีการบังคับว่า คุณต้องบอกให้ได้ว่าใครคือลูกค้าคุณและคุณจะขายออกไปในราคาเท่าใด และก็มีบังคับด้วยว่าต้องส่งออก 80% ด้วยเหตุนี้เค้าก็เอาบริษัทที่ บริษัทน้องหรือบริษัทแม่เค้า เป็นผู้ซื้อ เพื่อจะได้ให้ application ผ่านไป จะได้ BOI ชักที่ พอมาถึงตรงนั้นแล้วแน่นอนค่า loyalty ก็แพง ค่า material ค่า maintenance ฯลฯ ทุกอย่างแพงหมด ส่งออกก็ให้มันกำไรนิดเดียวหรือไม่ก็ขาดทุนเลย ซึ่งเวลาดิฉัน review ราคาส่งออก ดิฉันก็มักจะส่งให้บริษัทต่างชาติไปคิดตัวเลขใหม่ ขายขาดทุนอย่างนั้นประเทศไทยจะได้อะไร เค้าก็มองหน้าว่าเป็น consultant แต่มาเถียงแทนรัฐบาล แต่อย่างไรก็ตามเราอยู่ในนี้ ยังไงประเทศไทยก็ต้องมาก่อน เพราะฉะนั้นแล้วการกำหนดราคาโอนจริงๆแล้วกรมสรรพากรมี pattern เดียวคือขายในราคา at market ซึ่งอย่างที่ดิฉันเคยเรียนว่ามันไม่มีกฎหมาย แต่พอมาดูอันนี้ก็เห็นว่าการกำหนดว่าราคาตลาดควรเป็นอย่างไรให้เป็นไปตามหลักเกณฑ์อันสมควร ซึ่งดิฉันก็เห็นด้วย

ในเรื่อง Tax Treaty Shopping เห็นว่าอาจารย์พิภพเสนอไว้ละเอียดมาก แต่ท่านไม่ได้เสนอว่าควรจะทำอย่างไร และที่จริงแล้วเราก็ไปห้ามเขาทำ shopping ก็ไม่ได้ เพราะว่ามันเป็น avoidance มันไม่ใช่ evasion และจริงๆแล้วเค้าก็ทำกันทั่วโลก

สำหรับกรณีเรื่องภาษีเงินได้ของกลุ่มสมรส มันก็มีอยู่ 2 วิธีคือ แยกการคำนวณ คือคำนวณเหมือนคนโสดและอะไรก็แบ่งกันคนละครึ่ง แต่หลายๆท่านก็บอกว่าเวลาแต่งงานแล้วมีลูกค่าใช้จ่ายอะไรมันก็สูงกว่าคนโสด เพราะฉะนั้นมันก็อาจจะแก้ได้โดยการมี scale อันใหม่ขึ้นมาหรือไม่ก็แยกคำนวณแบบคนโสดและก็แบ่งอะไรกันคนละครึ่ง แต่รู้สึกว่าคุณเสนอในประเด็นนี้ จะเอาเงินไปทางเสนอให้ใช้ scale พิเศษ

ในเรื่องภาษีมูลค่าเพิ่ม ดิฉันเห็นด้วยกับท่านปลัดสุภรัตน์ ซึ่งเราพลาดทำ คือใครมาขอยกเว้นเราก็ให้ไป แต่บางทีคนที่มาขอยกเว้นก็ไม่ฉลาด เช่น Auditor กับ ทนายความ พอมาขอยกเว้นปรากฏว่าพอไปซื้ออะไรก็มี Vat เช่นที่บริษัทซื้อคอมพิวเตอร์มาเป็นร้อยกว่าเครื่อง พอมาคิด Vat แล้วเป็นมูลค่าที่สูงมาก เรื่อง Vat นี้ไม่ยากสำหรับคนเสียภาษี คือ เก็บมาก็เก็บไปเท่านั้น แต่ว่าความยุ่งยาก ก็คือ การที่ให้สาขามา file รวมกัน แต่ที่นี้พอมานี้ file รวมกันมันก็ยาก เพราะว่าอยู่กับคนละทิศละทาง การส่ง information มันก็ยาก อันที่ 2 ก็คือเวลา อบรมหรืออะไรทำผิด เค้าก็อยากให้ file มาในเฉพาะท้องที่ของเขา เขาก็ไม่อยากจะให้ file มาในกรุงเทพฯ

ในเรื่อง SMEs ที่อาจารย์อมรศักดิ์บอกให้ Tax Agent ไปช่วย SMEs คำนวณภาษี แต่พอท่านบอกว่าให้ออกใบเสร็จรับเงินเก็บภาษีด้วย ดิฉันกลัวว่าสุดท้ายสรรพากรต้องไล่บี้เอาเก็บ Tax Agent และมันก็จะกลายเป็นนอกระบบ คือเห็นว่าให้เค้าไปช่วยในเรื่อง tax return กับ ช่วยในเรื่องให้เสียภาษีถูกต้องก็ดีแล้ว แต่ในเรื่องให้กรอรายการ และออกใบเสร็จรับเงิน แคมบอกว่าให้ส่งคืนภาษีด้วย เห็นว่ามันไม่มีการ check and balance กันเลย เพราะว่าเขาเป็นคนเซ็น ดิฉันเห็นว่าหากจะเอาจริงน่าจะให้แค่รับรอง tax return และไม่ต้องมาเกี่ยวข้องในส่วนการเรียกเก็บเงิน เพราะเห็นว่าหากเก็บเงินกระจายไปตาม Tax Agent หากเค้าไม่นำส่งกรมสรรพากรจะอย่างไร มันยิ่งยุ่งกว่าเล่นงานผู้เสียภาษีอีก และในเรื่องว่าให้ส่งคืนภาษีได้ด้วย ก็เห็นว่ามันล่อแหลมในทางโกง แต่อย่างไรก็ตามก็เห็นด้วยกับอาจารย์อมรศักดิ์ ว่าการมี Tax Agent นี้ดี เพราะว่าเป็นตัวกลางระหว่างผู้เสียภาษีกับผู้จัดเก็บภาษี แต่ไม่เห็นด้วยหากจะให้ Tax Agent ทำงานแทนกรมสรรพากร เพราะไม่มั่นใจสรรพากรก็ไม่ต้องมีก็ได้

ส่วนเรื่องการระงับข้อพิพาท ดิฉันเรียนด้วยความสัตย์จริง ขออย่าได้มองว่าดิฉันไม่ชอบ LTO ทั้งฝั่งของท่านอาจารย์สนธิศาสตร์นี้ ไม่มีอะไรต่างจากอำนาจของ LTO เลย และดิฉันเชื่อในกฎหมายปัจจุบันที่บอกว่ามันต้องมี indication ก่อน แล้วคุณถึงจะค่อยขออนุญาตไปก่อน เพราะว่าเค้าสุขสบายดี เพราะเวลาคุณไปหาเค้า เค้าก็จะให้คุณอยู่คนเดียวก็ไม่ได้ ก็ต้องไปหาห้อง หาน้ำอะไรต่างๆให้ ต้องดูแลอย่างดีด้วย แล้ว LTO บางทีก็ทำให้เกิดความไม่เป็นธรรมในระหว่างผู้เสียภาษี เช่นบอกว่าให้ตรวจอย่างรวดเร็ว บอกล้านเดียว แล้วก็ตกลงกัน แล้วสุดท้ายก็ทำให้ดิฉันมานั่งถึงตัวเอง วันที่ 15 ก็เอาไปส่งให้ถึงที่ วันที่ 7 ก็เอาไปส่งให้ถึงที่ ครึ่งปีก็เอาไปส่งให้ถึงที่ แต่บางคนก็เค้าโกงทำไมเค้าเสียครั้งเดียว ขอให้นึกถึงอันนี้เพราะว่ามันทำให้ผู้ที่เสียภาษีที่ซื่อสัตย์สุจริตมันน้อยใจ เพราะกลายเป็นว่าบุคคลสองคนที่เป็นหนี้สองคน คนนึงต่อรองได้ อีกคนนึง กลับต่อรองไม่ได้ คือ LTO นี้จริงๆดิฉันก็ไม่เห็นด้วย เพราะว่ามันไม่มีกฎหมายอะไรรองรับและในส่วนตัวก็เห็นว่า LTO นี้ตัวมันเองไม่มีอำนาจเลย และอีกประเด็นก็คือ มันไม่ควรจะต่อรองได้

ศาสตราจารย์ไพจิตร โรจนวานิช

ในประเด็นแรกที่พูดเรื่องควรปรับปรุงโครงสร้างของกฎหมายภาษีนั้น ผมเห็นด้วย

ในประเด็นที่ 2 ที่เกี่ยวกับภาษีเงินได้บุคคลธรรมดา โดยมากก็จะเป็นเรื่องของคู่สามีภรรยา ว่าควรจะขึ้นแบบอย่างไร ที่มีปัญหาก็คือคู่สามีภรรยา จดทะเบียน แล้วก็หย่า พอขึ้นแบบเสร็จก็มาจดทะเบียนใหม่ โดยมีความคิดว่าจะช่วยประหยัดในส่วนที่ต้องเสียภาษี ในเรื่องนี้ผมก็เห็นว่าข้อเสนอจากงานวิจัยนี้ก็มีเหตุผลหลายประการ แต่ว่าง่ายที่สุดก็คือยอมให้แยกขึ้นซึ่งก็น่าจะง่ายกับ ณ ช่วงเวลานี้ แต่อย่างไรก็ตามในส่วนกฎหมายภาษีเงินได้ ซึ่งเป็นภาษีทางตรงนี้ จุดประสงค์ของการที่ต้องเก็บภาษีทางตรง หน้าที่ของรัฐบาล ก็คือมุ่งกระจายรายได้ในสังคมให้เป็นธรรม การกระจายรายได้ให้เป็นธรรม ก็คือ เก็บเงินได้จากคนมั่งมีมาเป็นสวัสดิการให้คนยากไร้ เพื่อให้เกิดความเป็นธรรมในสังคมมากที่สุด

ในเรื่องคณะบุคคล ในเรื่องคณะบุคคลที่จะแบ่งรายได้จากผู้เป็นหุ้นส่วนไปคณะบุคคล อย่างที่ทราบกันก็คือการใช้ คณะบุคคลซึ่งเป็นช่องโหว่ของกฎหมายนี้ เป็น Tax Avoidance แต่ Tax Avoidance นี้ก็มีแอบแฝงอยู่ ก็คือว่า ชอบด้วยกฎหมายหรือไม่ ในประเด็นเรื่องคณะบุคคลนี้จะต้องเป็นเรื่องการมีหุ้นส่วนตั้งแต่ 2 คนขึ้นไปตกลงกันเข้าทำกิจการด้วยกัน เพื่อประสงค์จะแบ่งปันผลกำไรระหว่างกัน อันนี้เราพูดในเรื่องธุรกิจ แต่ในความจริงแล้วในกรณีที่บุคคลนั้นเข้าร่วมกันแต่ไม่มุ่งค้ากำไรเราถึงจะเรียกว่าเป็นคณะบุคคล แต่หากมุ่งค้ากำไรแล้วเราเรียกเป็นหุ้นส่วน ฉะนั้นจริงหรือไม่ ข้อตกลงจริงหรือไม่ ทางแก้ที่ผมเคยเสนอตอนที่อยู่ที่กรมสรรพากรก็คือ ให้คณะบุคคลนั้นมี tax auditor คือ ถ้ามี tax auditor ขึ้นมาก็จะต้องมีการทำบัญชีต้องมีการรับรอง ซึ่งก็จะล๊อคอัตโนมัติเลย และก็จะแก้เรื่องประเด็นปัญหาที่เป็นอยู่นี้ได้

สำหรับเรื่องนิติบุคคล เป็นเรื่องซึ่งมีภาษีซ้อนอยู่ ซึ่ง ณ วันนี้เราแก้แล้ว คือให้มีเรื่องการเครดิต ซึ่งแทบจะเรียกได้ว่า คืนภาษีให้ 100% เพราะฉะนั้นการที่ต้องเสียภาษีแบบ double tax จาก income ซึ่งไม่เป็นธรรมนั้น ก็ลดน้อยถอยลงไปแล้ว อนึ่ง ในเรื่องอัตราภาษี หากดูในต่างประเทศ ในสิงคโปร์ ในมาเลเซีย ในฮ่องกงนั้น เขาเก็บภาษีแค่ 17% ถ้าหากเราลดอัตราภาษีในส่วนนี้ก็จะช่วยให้เศรษฐกิจมีการเติบโตได้เหมือนกัน

ในประเด็นถัดมา ที่ท่านอาจารย์กิติพงค์ได้พูดในด้านเกี่ยวกับตลาดทุน เรื่องนี้เห็นว่าตลาดทุนนั้นช่วยในการเก็บภาษีมาก คือ ช่วยแรงงานกรมสรรพากรในการติดตามจับเก็บ การหลีกเลี่ยงภาษีก็ทำได้น้อย จะมีปัญหาที่แค่เรื่องการหัก ณ ที่จ่าย ซึ่งก็ช่วยลดต้นทุนในการจัดเก็บภาษีไปได้มาก

ในประเด็นเรื่องภาษีมูลค่าเพิ่มและภาษีธุรกิจเฉพาะ ซึ่งท่านอาจารย์อวยพรได้กล่าว มันก็มีประเด็น คือ การที่จะไปเก็บภาษีในส่วนนี้นั้น ต้องมุ่งไปที่ผู้ประกอบการที่มุ่งค้าหากำไร ต้องมุ่งไปที่ธุรกิจ ไม่ใช่ดูแค่ค่าเกิน 1,800,000 บาทหรือไม่

ในประเด็นเรื่องการอุทธรณ์ ที่ท่านอาจารย์สนธิศาสตร์พูด ผมเห็นด้วยมากที่ว่าขั้นตอนการจัดเก็บภาษีนั้นต้องสร้างความเป็นธรรม แต่อย่างไรก็ตามผมอยากให้พิจารณาเรื่อง ในกรณีที่มีการเก็บภาษีสรรพากรโดยกรมศุลกากรเพื่อกรมสรรพากรนั้น โดยให้มีการอุทธรณ์ต่อกรมศุลกากรนั้น อันนี้ผมว่าอย่างน้อยที่สุด ต้องให้มีการสรรพากรเข้าร่วมในการพิจารณาอุทธรณ์ด้วย เพราะกรมศุลกากรอาจไม่มีความชำนาญในส่วนภาษีสรรพากร ทั้งนี้ เพื่อไม่ให้เกิดความคลาดเคลื่อน

ในส่วนภาษีซ้อนระหว่างประเทศ ปัจจุบันนี้ประเทศต่างๆแทบจะรวมเป็นเครือข่ายกัน ในทางเศรษฐกิจ เพราะฉะนั้นการที่ให้มือนุสัญญาภาษีซ้อนระหว่างกันนั้น ก็เพื่อให้มีความเป็นธรรมระหว่างกันในการทำธุรกรรมระหว่างกัน คือ ไม่ให้เกิดการเก็บภาษีซ้ำซ้อน แต่มันก็เกิดความได้เปรียบเสียเปรียบกัน ก็คือว่าในประเทศที่เจริญ ก็จะมาลงทุนในประเทศที่ด้อยพัฒนา เพราะฉะนั้นถ้าไปยกเว้นภาษีให้บรรดาประเทศที่เจริญ ก็จะเป็นการดึงเงินของประเทศด้อยพัฒนาออกไปอีก ซึ่งโอกาสที่เราจะไปลงทุนในประเทศที่พัฒนาแล้วมันมีน้อย ฉะนั้นวิธีการก็ต้อง release อันนี้ไป เพราะฉะนั้นก็กล่าวได้ว่า ถ้าไม่มีกฎหมายส่งเสริมการลงทุน แต่หากมี double tax นี้ ก็เป็นการส่งเสริมให้ประเทศอื่นเข้ามาลงทุนได้ เช่น หากดูในอนุสัญญาภาษีซ้อนแต่ละฉบับ จะเห็นเงื่อนไขข้อหนึ่งว่า หากมาลงทุนในประเทศไทยแล้วได้รับการยกเว้นภาษีตามกฎหมายส่งเสริมการลงทุนแล้ว ต้องเป็น Tax Sparing คือประเทศนั้นต้องถือเสมือนหนึ่งว่าจำนวนเงินได้ที่เกิดขึ้นในประเทศคู่สัญญานั้น ให้ได้รับเครดิตภาษีเหมือนกับว่าได้จ่ายภาษีไปจริงๆ ทั้งนี้ก็เพื่อที่จะส่งเสริมให้มาลงทุน คือแม้ไม่เสียภาษีแต่ก็ถือเสมือนหนึ่งว่าได้เสีย คือ ให้นำไปเครดิตได้

ในเรื่องอากรแสตมป์ เห็นว่าน่าจะเลิก อากรแสตมป์นี้ปีนึงเก็บได้ประมาณ 7,000 ล้านบาท แต่บางทีมันก็ annoy เหมือนกัน และบางทีก็ข้อยกเว้นเยอะ เช่น ในกรณีเสียภาษีธุรกิจเฉพาะ เสียภาษีมูลค่าเพิ่มไม่ต้องติดอากรแสตมป์ เพราะฉะนั้นอากรแสตมป์มันก็จะเป็ตราสารที่ติดอยู่บนตราสารอื่น เช่น นิติกรรมการโอนที่ดิน การโอนกรรมสิทธิ์ที่ดิน หรือ การโอนพาหนะที่มีทะเบียน เป็นต้น และแม้เงินได้จากภาษีอากรแสตมป์มันจะไม่มากนัก แต่มันก็มีประโยชน์ในการควบคุมจรรยาบรรณในการปฏิบัติ ในทางธุรกิจ สมมติว่ากั๊ยืมแล้วไม่ติดอากรแสตมป์ มันฟ้องร้องต่อศาลไม่ได้ และก็มีความคนแพ็คดีจากการนำสัญญากู้ยืมที่ไม่ติดอากรแสตมป์ไปฟ้องศาล แต่อย่างไรก็ตามในหลักการทางภาษีเห็นว่าหากจำนวนเงินภาษีที่เก็บได้จากในส่วนนั้นมันไม่มาก ก็ไม่น่าจะไปทำควมรำคาญให้กับประชาชนซึ่งเป็นผู้เสียภาษี

ท่านสมภพ ผ่องสว่าง ตุลาการศาลปกครอง

ในส่วนเรื่องประกาศคณะปฏิวัติ ฉบับที่ 8 ผมเชื่อว่าหลายคนในห้องนี้ต้องไม่ทราบว่ามันคืออะไรกันแน่ แต่ถ้าเราไปดูในท้ายประมวลรัษฎากร เราก็จะพอทราบได้ว่าประกาศฉบับนี้มันคืออะไร คือ เดิมตำรวจมีอำนาจตรวจสอบและดำเนินคดีกับผู้เสียหายฐานหลีกเลี่ยงไม่ยอมเสียภาษี และในส่วนของกรมสรรพากร ก็มีหน้าที่ในการตรวจสอบการเสียภาษีของผู้เสียหายเหมือนกัน เพราะฉะนั้นบางทีก็ก่อให้เกิดความเดือดร้อนแก่ผู้เสียหายที่ต้องหอบเอกสารต่างๆ ไปให้ เหตุนี้ก็ทำให้ผู้ประกอบการในตอนนั้นหลายๆท่าน รู้จักกับคณะปฏิวัติ พ.อ.ปี 2520 ก็ไปร้องต่อคณะปฏิวัติให้ช่วยออกประกาศ ว่าห้ามไม่ให้ตำรวจเข้าไปยุ่งเกี่ยวกับคดีภาษีอีก ห้ามไม่ให้เข้าไปตรวจสอบภาษีอะไรทั้งสิ้น ด้วยเหตุนี้ก็ทำให้ตำรวจไม่มีอำนาจเข้าไปยุ่งเกี่ยวกับคดีอาญาที่เกี่ยวกับภาษีอากร เว้นแต่จะได้รับการร้องขอจากกรมสรรพากร แม้กระทั่งความผิดซึ่งหน้าเกี่ยวกับคดีภาษีอากร ซึ่งศาลก็ได้พิพากษาว่าแม้ว่าเป็นความผิดซึ่งหน้าตำรวจก็ไม่มีอำนาจ เพราะฉะนั้นก็เกิดปัญหาในทางปฏิบัติ เช่น เวลาตำรวจไปพบใบกำกับภาษีปลอม ตำรวจก็ทำอะไรไม่ได้ จนกระทั่งเกิดความคิดว่าจะยกเลิกประกาศคณะปฏิวัติฉบับที่ 8 ดีหรือไม่ เพราะปัญหาก็คือกรมสรรพากรก็ไม่ได้ร้องทุกข์ซักที เพราะไปติดขัดว่าเรื่องนี้ต้องมีการประเมินเสียก่อน เพราะฉะนั้นก็จะร้องทุกข์ดำเนินคดีอาญาได้ก็ปรากฏว่าผู้ต้องหาหนีไปหมด ในความเห็นส่วนตัวของผมก็เห็นว่าประกาศคณะปฏิวัติฉบับนี้ก็ควรยกเลิก เพราะว่าการร้องทุกข์กรมสรรพากรในฐานะเป็นผู้เสียหาย ในที่สุดก็ต้องไปร้องทุกข์อยู่ดี และหากเป็นกรณีในส่วนของกรมสอบสวนคดีพิเศษ เมื่อสอบสวนเสร็จก็ต้องแจ้งกรมสรรพากร กรมสรรพากรก็ต้องไปรวบรวมเอกสารและก็ต้องไปร้องทุกข์อีก

ในประเด็นถัดมา คือ เรื่องประเภทเงินได้ เช่น มาตรา 40 (2),(4),(6),(7),(8) เป็นปัญหาในการตีความ เราจะทำอย่างไรจะแก้ประมวลอย่างไรให้มันดูง่ายขึ้น ปัจจุบันกรมสรรพากรเอา (2) กับ (8) มาตีกัน เช่น บางทีดูแล้วมีตึกแถว มีป้ายติดว่าเป็นตัวแทนของบริษัทประกันชีวิต ก็บอกว่าเป็น 40(8) ซึ่งก็หักค่าใช้จ่ายได้เยอะ

ในเรื่องถัดมา คือ เรื่องเงินได้ของสามีภรรยาตามมาตรา 57 ตรี ควรจะแยกยื่น หรือ จะเอามารวมกันเหมือนเดิม ในความเห็นของผมก็เห็นว่าน่าจะแยกยื่น เพราะว่าสังคมมันเปลี่ยนไป ผมมีเพื่อนคนหนึ่งเป็นตุลาการศาลปกครองไปแต่งงานกับหมอ คือหมอกคนนั้นเค้าเป็นหมอมัธยมศึกษาเฉพาะ คือ โรคเบาหวาน ก็ไปรักษาที่โรงพยาบาลหลายโรงพยาบาล ผมก็เป็นคนแนะนำเขาว่าไม่ต้องจดทะเบียนสมรส นี่ก็คือปัญหาในปัจจุบัน ผมเคยให้เจ้าหน้าที่ของกรมสรรพากรไปทำ paper ว่า การแยกยื่นกับการรวมยื่นนี้ต่างกันที่บาท ซึ่งดูแล้วก็ไม่เยอะเท่าไร แต่อย่างไรก็ตามเพื่อไม่ให้ปัญหานี้เกิดก็เห็นว่าควรให้แยกยื่นได้

ปัญหาถัดมา คือเรื่อง คณะบุคคล ซึ่งเป็นปัญหาใหญ่ของกรมสรรพากรมากกว่ามีการตั้งเป็นหลายร้อยคณะ จะแก้ปัญหานี้ได้อย่างไร กรมสรรพากรก็เคยเสนอว่าให้ยกเลิกคณะบุคคลเลย ผมเห็นว่าเราต้องมองว่าเจตนารมณ์ของการตั้งคณะบุคคลของบุคคลบางกลุ่มคืออะไร ก็คือการกระจายฐานภาษี เช่น กรณีบุคคลได้รับเงินเดือนเป็นแสน ปีหนึ่งเป็นล้าน ต้องเสียภาษีใน rate 30% ก็เลยตั้งคณะบุคคลมาเพื่อกระจายฐานภาษีของคนออกไป

ในเรื่องการแก้ปัญหาเรื่องการตั้งคณะบุคคลเพื่อกระจายฐานภาษีนี้นี้ ผมเห็นว่าแทนที่เราจะไปคิดว่าจะยกเลิก หรือจะไปแก้ไขอย่างไร ผมเห็นว่าเราน่าจะพิจารณาบทบัญญัติในประมวลรัษฎากรก่อน ซึ่งมันก็มีกลไกของมันเอง สำหรับเรื่องนี้หากเราพิจารณามาตรา 37 ผู้ใดจงใจยื่นแบบอันเป็นเท็จ จงใจทำกลอุบาย น้อ โกง ก็จะมีโทษจำคุก 3-7 ปี สมมติหากมีหมอซึ่งปัจจุบันก็มีปัญหาเรื่องการตั้งเป็นรูปแบบบุคคลมาก คือเอาบุคคลที่นั่งหน้าเคาน์เตอร์มาเป็นคณะบุคคลร่วม ก็ต้องถามว่า บุคคลสองคนนี้เป็นคณะบุคคลกันจริงหรือไม่ กรณีนี้เป็นการยื่นแบบเท็จหรือไม่ ผมก็เห็นว่าเป็นการยื่นแบบเท็จ ตามมาตรา 37 หรือแม้กระทั่งอาจารย์เวลารับทำ paper ทำงานวิจัยแล้วก็เอาคนที่ซื้อข้อมูลมาร่วม เพื่อตั้งเป็นคณะบุคคล ก็ต้องพิจารณาว่าในกรณีนั้นเป็นคณะบุคคลกันจริงหรือไม่ ก็เป็นเรื่องที่ต้องพิจารณา เช่นอาจให้มีการกรอกข้อมูลมากกว่าเดิม หรือให้นำตัวบุคคลที่เป็นคณะบุคคลมาด้วย หรืออย่างที่ท่านอาจารย์ไพจิตร เสนอ คือ ให้มี auditor เข้ามาช่วยก็อาจเป็นอีกทางหนึ่ง แต่หากมองอีกทางหนึ่ง auditor นั้นก็อาจเป็นตัวช่วยให้หนีภาษีมากขึ้นไปได้จริงๆ แล้วเรื่องนี้ก็เป็นเรื่องที่ กรมสรรพากรต้องแก้ไขปัญหาด้วยตนเอง และบางเรื่องก็เป็นเรื่องที่ต้องใช้มาตรการทางอาญา คือในวันนี้ที่เราพูดกันไม่มีเรื่องมาตรการทางอาญาเลย ที่ผมพูดเรื่องมาตรการทางอาญานี้ขึ้นมา ก็เพราะบางครั้งมันก็ช่วยในการแก้ปัญหาได้ ตัวอย่างเช่นตอนที่ผมเข้ามาทำงานในกรมสรรพากร ก็มี case หนึ่งว่าอาจารย์มหาวิทยาลัยท่านหนึ่งเป็นหนี้อาณาจักร 5 ล้านกว่าบาท เจ้าหน้าที่กรมสรรพากรก็มาถามว่าจะทำอะไร ผมก็บอกให้ใช้มาตรการทางอาญาตามมาตรา 37 ฐานจงใจหลีกเลี่ยงไม่ชำระภาษีและที่ส่งเรื่องให้อธิบดีกรมสรรพากรพิจารณา อธิบดีก็เห็นด้วยและก็ได้มีการส่งสำนวนต่างๆให้อาจารย์ผู้นี้ว่าให้มาดำเนินการเสียภาษีให้ถูกต้อง มิฉะนั้นจะมีโทษทางอาญา พอหลังจากนั้นไม่กี่วันก็ปรากฏว่าอาจารย์ท่านนั้นก็ได้รับมายื่นแบบแสดงรายการ และก็ชำระภาษีทันที คือมาตรการทางอาญานี้เราใช้ในทางที่ปรามไม่ใช่เราจะนำไปใช้เพื่อจับทุกคน สำหรับเรื่องนี้ผมว่าหากนำมาใช้กับเรื่องคณะบุคคลก็น่าจะได้ผล แต่อย่างไรก็ตามในเรื่องมาตรการทางอาญาที่จะใช้กับคณะบุคคลนี้ เราไม่น่าจะใช้กับคณะบุคคลที่เป็นคณะบุคคลจริงที่มีการร่วมกันลงทุน ที่เป็นผู้ประกอบการมาเข้าร่วมกัน เพราะว่าในส่วนนั้นก็เป็นเรื่องการวางแผนภาษี เช่นเขาขายเฟรนไชส์ของร้าน แล้วก็ก็มีผู้ประกอบการอื่นมาลงทุนกับเขา ก็เห็นว่าเป็นเรื่องที่ทำได้

ในเรื่องถัดมาคือเรื่องคณะกรรมการพิจารณาอุทธรณ์ ว่าจะมีการแก้ไขอย่างไร จะมีการจัดรูปใหม่หรือไม่ ก็เป็นเรื่องที่คิดกันมานานแล้ว และผมก็เห็นด้วยที่จะให้มีบุคคลที่มีความรู้หรือบุคคลที่เป็นภาคเอกชนเข้ามาร่วมเป็นคณะกรรมการพิจารณาอุทธรณ์ด้วย

อาจารย์ทรงเดช ประดิษฐ์สมานนท์

ในประเด็นเรื่องสามัคคีธรรม ผมเห็นด้วยกับอาจารย์สมภพ คือ หากภรรยาได้เงินได้แล้วเราไม่ยอมให้เขาแยกยื่นอาจเกิดปัญหาครอบครัวตามมา เช่น ที่เคยมีกรณีว่าสามีภรรยาคนหนึ่งมีเงินได้ต่อมาก็จดทะเบียนหย่ากันแบบหลอกๆ เพื่อประโยชน์ในเรื่องภาษี ผลท้ายที่สุดกลายเป็นว่าสามีไปมีเมียข้อย่อย แล้วคู่นี้ก็หย่ากันจริงในที่สุด

ในประเด็นว่าจะร่างประมวลรัษฎากรในแนวทางไหน เห็นว่า น่าจะพิจารณาบทบัญญัติในเรื่องภาษีเงินได้ปิโตรเลียม ซึ่งเป็นกฎหมายที่อ่านแล้วเข้าใจง่ายมาก อีกทั้งมีตรรกะในตัวกฎหมายดี และผู้ที่ร่างกฎหมายนี้ก็มีเหตุผลดี เพราะฉะนั้นหากมีการแก้ประมวลรัษฎากร ก็เห็นว่าน่าจะยึดถือตัวกฎหมายนี้เป็นหลัก อนึ่ง ในกฎหมายนี้มีเขียนไว้ว่าให้ใช้หลักการบัญชีที่ยอมรับกันโดยทั่วไปเป็นหลัก ดังนั้นก็อยากจะเสนอมากกว่าควรจะใช้หลักการทางบัญชีเป็นส่วนสำคัญในประมวลรัษฎากร ในที่นี้ก็จะอาจจะมีข้อโต้แย้งว่า นักบัญชีก็พยายามผลักดันเพื่อเอาประโยชน์ ผมเห็นว่าไม่ใช่ เพราะหลักการบัญชีมีการพัฒนามา 200 กว่าปีแล้ว ตั้งแต่เรื่อง Debit , Credit จนมันเป็นกระบวนการที่ยอมรับกันและก็เป็นจุดยืนที่ดีมาก ดังนั้นหากเรายอมรับหลักการบัญชีแล้ว และเห็นว่ามันมีหลักการที่ผิดแผกจากหลักการทางภาษีก็ให้ใช้หลักการของกรมสรรพากร เช่นกรณีสนามกอล์ฟ ซึ่งเราเห็นว่าผู้เสียภาษีเอาเปรียบรัฐ เราก็ยกเว้นหลักการบัญชีในส่วนนั้นเสีย

อีกอันหนึ่ง ก็คือของท่านเกษรี ถ้าหากเรามองด้วยความเป็นธรรมที่จะให้มี Tax agent จุดประสงค์หลักคือไม่ใช่เรื่องการแข่งขันแต่อย่างใด แต่เป็นเรื่องให้เขาเข้ามาดูแลผู้เสียภาษี หรือให้เค้าคำนวณแล้วก็มาดูว่าสมเหตุสมผลหรือไม่ แล้วตัวเองก็เซ็นไป แต่ก่อนที่เค้าจะมีอำนาจเช่นนี้ได้เค้าต้องผ่านกระบวนการอบรมและกระบวนการทดสอบเป็นผู้ตรวจสอบในกรณีนี้ เพราะหากให้ท่านเอาพนักงานของกรมสรรพากรเองมาเป็นผู้เก็บนั้น เห็นว่า ทำอย่างไรก็ไม่พอ และหาก agent ทำผิดอย่างไรก็ค่อยใช้มาตรการทางอาญาลงโทษเขา ซึ่งที่อังกฤษก็ทำในรูปลักษณะนี้

ที่นี้มาดูในส่วนการบัญชีของท่านอาจารย์อมรศักดิ์ ที่บอกว่าต้องใช้ Software อันนั้น software อันนี้ เห็นว่าไม่มีใครเค้าทำ... บัญชีที่ผมเรียนแล้วผมชอบ คือ บัญชีเดี่ยว คือทุกปลายๆปีก็จะรวบรวมทรัพย์สินว่ามีเท่าไรแล้วก็คิดเป็นจำนวนเงินออกมา และปีหน้าก็ทำอย่างเดียวกัน และก็เอาผลต่างระหว่างปีหน้ามาลบกับปีที่แล้ว ผลต่างนั้นคือกำไร อย่างที่ท่านอาจารย์กิติพงษ์บอกก็คือเวลาไปซื้ออะไรมาที่รวบรวมใบเสร็จไว้พอปลายปี ก็มาคิดว่ามีรายการอะไรบ้างแล้วก็ให้หักบัญชีทำบัญชีออกมา

ในส่วนเรื่องราคาตลาด ซึ่งก็เป็นเรื่องที่เกี่ยวข้องกันมาก หากไปอ่านคำพิพากษาของศาลฎีกาจะปวดหัวมาก คือ ฎีกานึงบอกเป็นเหตุสมควร อีกฎีกานึงบอกไม่เป็นเหตุสมควร ซึ่งก็เป็นเรื่องที่ไม่

ทราบว่าจะยื่นเป็นอย่างไร คืออันนี้ผมไม่โทษศาลเลย คือเรื่องมันมีว่า ในสมัยก่อนคำว่า “ขาย อสังหาริมทรัพย์เพื่อการค้า” ก็เกิดข้อสงสัย ว่าอย่างไรคือขายเพื่อการค้า จนกระทั่งมีการออกกฎว่า อะไรที่ถือครองเกิน 5 ปีแล้วไม่ถือว่าการค้า ต่อมาเรื่องก็ขึ้นศาลน้อยมาก เพราะฉะนั้นก็เห็นว่า เป็นส่วนดีในการปฏิรูป

ในส่วนเรื่อง Definition ของคณะกรรมการวินิจฉัย ผมก็เห็นว่าควรจะเปลี่ยนแปลงบ้าง และก็เห็นว่าจะเป็นการช่วยประเทศชาติได้มาก หากทำในรูปลักษณะโปร่งใส และชาวบ้านหรือผู้เสียหายก็จะมองว่าตัวองค์กรนั้นมีความยุติธรรม “Not only justice begin but it must be seen to begin” คือความยุติธรรมนั้นไม่ใช่แค่เราเห็นว่าหรือทำให้มันยุติธรรมจะพอแล้ว แต่เราต้องทำให้ผู้อื่นเห็นว่าเรายุติธรรมด้วย ถ้าหากประเทศไทยทำทุกเรื่องให้เป็นแบบนี้ ประเทศเราจะไปไกลมากขึ้น

ในส่วนเรื่อง SMEs อย่าไปคิดว่าบุคคลเหล่านี้จะไม่เอาเปรียบรัฐเลย เพราะฉะนั้นอย่าไปให้ความเห็นใจเขามาก และเขาก็คิดว่าสิ่งที่เขาทำได้เป็นเรื่องปกติ เพราะว่าเราถือคุณให้เขา

ในเรื่อง DTA เป็นความผิดของเรา ในสมัยที่ท่านอาจารย์ไพจิตรอยู่ที่กรมสรรพากร ผมจำได้ว่าทางกรมสรรพากรเราเลือกสรรมากในส่วนประเทศที่เราจะเข้าทำสัญญาด้วย คือ ต้องเป็นประเทศที่เก็บภาษีสูงกว่าบ้านเราหรือว่าใกล้เคียงกับบ้านเรา เช่น เยอรมัน สวีเดน นอร์เวย์ อันนี้เป็นประเทศ 4-5 ประเทศแรกที่เลือก แต่หลังๆไม่เป็นเช่นนั้น เช่น ทำ DTA กับฮ่องกงที่เก็บภาษี 17% **ซี** **แซล 15%** เป็นต้น ผมก็ถามตัวเองว่าเขาไปเซ็นได้อย่างไร คือ เขาไม่เห็นประโยชน์ของเราเลย คือ หากเขาเสียภาษีที่นั่นไม่มาเสียที่เรา 30% แล้วคุณจะบอกว่าเราจะไม่ไปทำ Tax treaty shopping กับเขาหรือ ก็เป็นไปไม่ได้ เพราะว่ามันุษย์เราชอบอยากเสียเงินน้อยที่สุด หรือในเรื่อง Tax Sparring ที่ท่านอาจารย์ไพจิตรได้กล่าว ตอนนี้มีประเทศเดียวที่ใช้ คือ ประเทศอังกฤษ